

У Новоме Саду 20. септембра 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплатна и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

ТИ СИ — сад ћеш чути шта си.

Европа кечи шта ће Тиса рећи
А он се баџа in Positür.
А кад се већем захукао добро
Jetzt wird er springen über die Schnur.
Пошто се дома искашљао добро
Покашће да је tekintettes úr.

И гле Европа већ лекцију прима,
Лекција ј' за то — јер је очитао;
Читат' је мор'о, — јер да ј' само једну
Речцу промен'о — би се стропоштао.

„Ко пливат' хоће по том мору чудном
Данашњег стања, мора имат' дар.
На јел'те да сам и ја нека риба?“
О јеси, јеси, das ist wirklich wahr.

„Јесам ли делфин, који својом варком
Бродове туђе уме да порази?“
Делфин баш ниси. — „Па, молим, да шта сам?“
Кад желиш знати, е па — јегуља си.

Дода ћу нешто. Тебе неко гура; —
Ко гура, то је гурман; ваљда знаш.
А гурман неће јегуљу презрети;
Гуљаш је мамац — гурман је гуљаш.

У Б—II.

Цамбас.

Шетња по свету.

XXXVIII.

Мађари имају сад нову оперу. Заборавио сам, какви јој је наслов, али знам, да је музику компоновао Србин, а текст написао Немац, па ће се тај текст превести на мађарски, те ће тако Мађари доћи до своје нове опере.

Мађарска оријиналност дакле у грађењу операјају, али они за то нису незахвални, већ свакоме враћају љубав. Ето један наш санајордник компоновао им је оперу, а они за то хоће да нам даду Емилијана Радића за вршачког владику. И не само то, него будимпештански државни тужилац у доба колере хоће да нам уредника „Заставе“ спасе од те опасне болести. Јер ако порота осуди Јашу Томића, те услед тога буде затворен, онда не може он ни колеру добити, пошто је познато, да је с колером скопчан и пролив, па ко је затворен, тај се те опаске заразе не треба бојати.

За једну услугу две услуге — то је одиста право каваљерски! Само не знам, хоће ли ко од Срба на том захвалан бити. Хајде што ће Радић ваљда постати вршачким владиком — том ће се можда зарадовати по нека женска глава, али што ће Јаша ваљда бити затворен, томе се осим Германа и његових људи неће нико радовати. Кад је већ будимпештански државни тужилац хтео да нам љубав врати, што је један Србин компоновао Мађарима оперу, ми се задовољавамо са тим, што је будимпештанска порота осудила г. Стеву Павловића због клеветања, те сиромах мора платити на некаквих три стотине форината, а Томића нека нам оставе на миру. Он је здрав као кремен, па се нимало не боји колере, те не мора бити затворен, да би се од заразе сачувао.

Пре би личило, да Германа затворе, јер он је болестан, па му се у овом опасном времену може

свашта дододити, ако не буде затворен. Ето и калуђер Радић јако се љути, што су Герман и комесар сад оболели, те се синодско заседање морало одложити на $\frac{2}{14}$ октобар, дакле одржаће се баш оног дана, када ће у Будимпешти бити коначна расправа у Томићевој парници. Можда се то из рачуна учинило. Можда се тиме хтело, да се у један исти дан учине Србима два поклона: и да Радић буде затворен, и да Радић постане владиком.

Не знам, да ли ће Јаша Томић бити затворен — то зависи од будимпештанских поротника, који ће му да богме по савести судити, но човек радо верује у оно, што жели, па за то и ја држим, да ће бити ослобођен, а ако се преварим у свом надању — хвала богу, то неће бити првина, што нас Будимпешта изненађује. Ми смо се Срби на то већ давно павили.

Али за Радића нисам све до скора веровао, да и такав човек може постати владиком, но откад сам читao у „Бранику“, да је он кандидат угарске владе, од тог доба сам се пољујао у свом мишљењу. Не знам само, за што се Душан толико борио и крвио са Грцима, да српска црква постане самосталном, кад не бира ни народ ни синод владике, већ има ту да рекне главну реч наша највиша световна власт, т. ј. угарска влада?

Но на послетку, то и није никакво чудо. Кад је Герман могао наименовањем постати српским патријархом, за што не би Радић тим истим путем постао српским владиком? Можда ће наименовање овог последњег донети и неке користи, т. ј. ако се обистини оно, што је „Браник“ рекао, да ће у случају том Герман захвалити и поднети своју оставку. Али ја не верујем ни једно ни друго. Нит ће Герман захвалити, нит угарска влада озбиљно намерава, да изради у синоду, да се Радић „изабере“ за вршачког владику.

МОДИСТАК.

Шта се све не може дододити „старом младожењи.“

(Хумореска).

Ја сам Вам „грчки мајурент“, и још једнако „младожења“.

Мој идеал није жена, ја обожавам само поезију, уметништво; нека се жени, ко год хоће — ја му ни сам противан.

Мој пријатељ и друг, професор Јефта био је другог мишљења, те тако пре кратког времена ожени се са чувеним: „лепом Милком“; — лепа је до душе, красна, млада, али — за жену је узети, — бррр!!!

Становали су у најтешњем сокаку баш преко пута од мого стана, обое имадосмо горње спратове, прозори у прозоре, тако, да би се, што но веле, могли руковати преко сокака. —

Мој пријатељ љубио је „кеџа“, па је свако вече ишао у кавану, а ја сам уживао кад отворим моје прозоре, па гледајући блиставе звездице и сјајни месец, заносио сам се у мислима, пуним надземним, поетичких идеала.

Нами у осталом није много до тог ни стало, што се Трефор са Радићем шали, али нам је много до тог стало, да се отвори наш народно-црквени сabor и да чујемо одговор на нашу атресу.

Онда ћемо знати, колико је сати ударило, јер ћемо видети, да ли је угарска влада вољна, да респектује нашу автономију и да не смета виште остварењу наших праведних и законитих захтева.

У кратко, видећемо, на чему смо, те ћемо према томе удесити своје делање. Видећемо, да ли је Герман обрао бостан, или ће и на даље владати збрка у нашим народно-црквеним стварима?

Милисав.

УШТИПЦИ.

Не заборавите браћо, да је Турски Бечеј — српски.

* * *
Српској Црњи име каже да је српска. Алцрњи глас писмо одонуд никад добили, но сад. И треба да нам буде први образ, кад је реч о Црњи.

* * *
„Самоуправу“ је прекинуо издавати њен уредник. О „Самоуправу“, без тебе ће народ лакше погодити шта је то: само управо.

* * *
Пера Тодоровић је у некој напредњачкој ствари ушао у Софију. Бар да је и ов пострадао на путу код — Сливнице.

* * *
Синод је одложен, што је комесар Чех болестан. До сад се одлагао, што је Герман био — здрав.

„Лепа Милка“ такође је обично седила крај отвореног прозора и мислила, — ваљда на свог нехатног Јефту?! Познаницима није тешко, коју проговорити; готово свако вече разговарасмо се по неки тренутак... Бог и душа, баш красан створ Божији, па како се уме смешити, ... чисто ми је чудновато око срца, кад ме онако љупко погледи! ... — — — Опет седим код муга прозора, и враг да зна, али ми изгледа, као да не мотрим толико на звезде, ... но, ваљда нећеш под стару главу... то би тек требало!!! ...

Аха! Ено је!... Баш лепа жена, то није тамо-амо... Па како је дивна у своме белом руву... као вила!...

Гле врага! Па ја баш о њој непрестано говорим!.. Очи горе...! К' небу!... — „Клањам се!“... зачу се њен умилни глас.

„Нижажиши, низажиши; лепа госпо!“ истрча ми као нехотице из уста.

„Мој муж опет није код куће“, — рећи ће она. — Кога врага то она мени каже? Ја то и тако знам?!? хм! хм! некака језа претрча ми преко целог тела.

„Да, он се радо забавља у кавани“, — рећи ћу, тек да се нешто рекне.

„А при томе напушта своју младу жену“, — и при

* * *
Германову болест држе крушедолски калуђери за тајну. Неки говоре чак о неким — богињама. Ко ће то знати?

* * *
Уредника „Заставе“ зову на суд у Пешту. Мада је сад тамо колера, те се сви људи боје „повраћања“, ја чујем, да се тај човек „повраћања“ ни мало не боји.

* * *
Другог октобра биће отварање синода, а биће и отварање коначне расправе против Ј. Томића. Ко што видите, све само отварање, нема о затварању ни разговора.

* * *
Ни турски Стамбул није некада држао толико са непријатељима Словена, као сад бугарски Стамбулов. Стамбулов је дужа реч од „Стамбула“, па ће ипак много краће — свршити.

* * *
Дошло писмо, да краља Милана у купатилу купују. Но то ће бити можда погрешка, а треба да значи купају. Ко ће то знати?

* * *
Код нас се сад много разбира о томе, ко ће се завладичити. Мисле ли ту онога, који ће ићи најбоље за владом пештанској, те се тако завладичити. Ко ће и то знати?

Θ.

Преводи са латинског.

Scripta manent. — Шкрипте тамани.

Jocus joci. — Добар пољубац Јоци.

Vide lotam viam. — Виделом те вијам.

Non decet coram plebe. — Немају деца коре леба.

тому уздану тако дубоко, . . . тако дубоко . . . Боже мој, баш, сирота жена, тако лепа, тако млада, па сама, са свим сама.

„Јамачно вам је дуго време?“ упитам онако без размишљања, јер ми сад поче и у глави нека чудна хука и бука.

„Да сте ви мој муж, зацело би сад овде нуз мене седели“, рећи ће она . . . — Бог је видио, што не ћути.

„Дакако, дакако! Али знате, . . . на жалост, . . . Јефта . . . ватра . . . моја љубав“ . . . и буди Бог с нами шта све писам хтео казати, али се пусти језик за везао, па неће да слуша.

„Не разумем вас, далеко сте, . . . — што не дођете овамо? . . . Ко зна, кад ће мој муж доћи, па би се бар догле могли наразговарати.“

Свети Спиридоне! помози! . . . дали она мене збиља зове? . . . глава ми бруји, не видим ништа . . . тек после неколико минута опазим да сам на улици.

„Смем ли збиља доћи?“ упитах је, кад ми она већ и кључ од њених кућних врата доле баци и не чекајући на одговор, у неколико скокова бејах . . . код ње; . . . у њеној собици; . . . ја и она сами. . . да, да, . . . ја и она сами!!! . . .

Ћира. До скоро су међу Руцијом и Француском односи били врло ладни. Као да је нека санта леда међу њима била.

Спира. А сада?

Ћира. Деру лед.

Ћира. Даклем краљ испански није противан републици.

Спира. Да чему је он противан.

Ћира. Не право му је само кад му испадне цуцла из уста.

Спира. Е па он је још минорен.

Ћира. Минорен јесте, али га зато ипак није минорен.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мали Јоцика радо је гледао кад лађе пристају и роба истовара се и утовара, па је наравно и чуо многе изразе, који се на лађарски живот односе, али их је он по своме речнику дотерао.

Он вели, да би највoleо бити: „мали пулант“ (манипулант), па би онда надгледао, како „мандрози“ (матрози) „истоварљају“ и „утоварљају“, а кад би му се журило, он би молио „капетана“, да лађа иде у „Дирекцију“ (директе, без пристајања уза све станице) па би тако часком дошао у „Пицак“ (Сисак)!

Др. Казбулбуц.

Не знам, јесам ли штогод говорио, незнам, ни то, дали је она што говорила, у кратко не знам ништа, . . . па мир!!! . . . али то знам, да се у једаред зачу са улице глас:

— „Милчице! Милчице! Баци ми кључ доле!“ —

„За име Божије!“ дрекну она, „то је мој муж; ми смо препали!“ —

„Упали свећу, душице, да се брзо посаветујемо,“ рећи ћу ја, тек онако . . .

— Она упали свећу. . . Убио Бог све мужеве, кад тако у не време кући долазе! . . .

„Шта ћемо сад,“ страшљиво пита моја лепа суседкиња, „он ће врата забравити, и кључ са собом узети, како ћете онда на поље? —

„Ја не смем никако у кући остати, ја морам на поље; . . . то би био леп шкандал, да ме овде увати,“

„Моја част!“

„Моје добро име!“

„Мој брачни живот!“

„Моје пријатељство!“

„Он ће се развенчати!“

„Позваће ме на двобој!“

„Ох, ја ћу у воду скочити!“

*

Њука. „Чујем у сабору питају мађарски посланици све једнако министра, кад ћемо на Русију. Само јоп нисам чуо, шта им је министар одговорио...“

Шука. „Та министар се ваљда брине о нашим домаћим бригама. Сад је била берба, па ће ваљда посланицима поднети извештај, да смо — обрали.“

Њука. „Читам да мађарске новине пишу: Стева Павловић је рођени Србин, ал добар Мађар.“ Шта му је то.“

Шука. „Зар ни то не знаш. То је као кад би казао: Ово дрво је израсло као јабука, после су га олотовали, па сад роде на њему — шипкови. **Θ.**“

П у с л и ц е.

Δ. Енглеска вели да не може своју флоту преко Балкана пренети. (Ал зато може мало кестена напећи, да је друга добра деца из жеравице ваде.)

≡. У Бечу је ових дана била скупштина оријенталиста. — Најбоље су се оријентирали при банкету и шампањцу.

Θ. Даклем није шуп- и труц-бинднис; него само шуп. Слободно је и труцовати, — али на своју песницу.

„Ја ћу побећи, па ма врат скрьо?“

— „Милчице! Жури се! Баци ми кључ!“ зачу се сад нестрпељиви глас њеног мужа.

Шта да се ради? Да скочим са горњег боја доле, скрьо би зацело врат, а то и ако сам казао, опет не би рад ни како учиниги. . . Онај доле чека. . . Однео га роми дама и његови прибаци. . . Ха! Ево мисли спасоносне! . . . Додуш мијо је и то тугаљиво, али . . . на пред. . . Мора се, пеша оклеваша. . . Још кад сам улазио у собу опазио сам у хуцнику пуз зиј прислоњену даску за глачање кошулja, тако звани и читио српски речени: „пеглбрет,“ њега уграбити и кроз отворени прозор пропутити, беше дело једног тренутка.

„Збогом голубице! Баци га кључ доле, па чим он на степенице, а ја ћу прет, тајки ће мој прозор домаћити. — Хвала Богу!“

Без многог отезања баци она кључ доле али сад стаде кукати:

„Не идите, не идите! „Пеглбрет“ је сав труо, хтедох други купити, пребиће се под вами!“ —

Да не идем? . . . Него да чекам ваљда мог „пријатеља“ овде? . . . Нема ни честит педаљ растојања између прозора, . . . држаће даска, . . . мора одржати! . . .

Θ. Ми краљу Милану нисмо никад издевали имена; али кад је већ судски потврђено његово ново име, онда ћемо га и ми зазивати Абдалом (у толико радију, што је то име нешто налик на абданковање).

○ ○ ○. Даклем Абдала се враћа кући, да ужива, како су на 25 упражњених посланичких места изабрани 7 виделоваца. (Ваљда их већ више и нема.)

□. Абдала путује и никог нито. Али нешто ако га и у Србији не познаду!

Ж. Абердар је те лепе среће, — кога тужи посведочи се да није крив. Сад би Абердар најпаметније радио, кад би — сам с бе тужио.

+ Чивутске новине брину се и о томе, да Вукашин Петровић не буде стављен под суд. (Ми велимо: није он Вукашин, него само Вук. А скупштина би требало да је Вукашин, т. ј. да Вук добро шине.)

─. Кад већ мора бити једно од двога, онда је боље и да бљује крв, него да (на цео народ) бљује јед. — Између два зла увек се бира мање. (Ово може „Н. Доба“ прептампати, ако му усфали мало рукописа.)

Ў. „Ако смо ми браћа, нису нам кесе сестре!“ — тако рикне Анђелић кад год натегне бокал расола.

„Лаку ноћ душице! Небрините се!“ — Кораци се на степеницама зачуше, а ја на прозор, са прозора јашмице на даску, па полако . . . полако пузам се даље . . . Још само један педаљ . . . никада нисам спазио, да је наш тако уски сокак — тако страшно широк. . . Још мало . . . јоп мало . . . уједаред поче даска да пущка, . . . крррц . . . крррц . . . погледах доле у дубину несвести . . . и ето ме суноврат са страховитим шумом, са муњевитом брзином сјурвам се доле!!! . . . Бол у леђима и куковима доведе мек' себи, . . . отворим очи и видим . . . шта мислите? . . . видим, како сам пропао у моме рођеном кревету!!!! . . . Даске испод мене — али даске креветне, — попустиле, и ја више седим него што лежим у читавом кртогу од јастука, душека јоргана и које каквих других приња!!!!

О свети Спиридоне! И фала ти — и не фала!!! . . . Сутра ћу се одма иселити, . . . требао сам и одавно, . . . шта ће мени преко пута тако лепа суседкиња?!!! . . . „И невоведи нас во искушењије!!!“

Прерадио: Др. Казбулбуц.

У болести нема човек каде да буде расколник, али да се од тога посла сасвим не одучи, он постане расолник. Кад оздрави, наћи ће се опет оно „како“, које је испало.

Сиђи боже с небеса, да видиш чудеса.

Тиса се куне својом бр'дом (коју у прочем може сваки дан обријати и своме бољем уверењу на жртву принети) — куне се да он и они у чије име он говори, ништа друго не траже, него само то, да балканске државе буду потпuno независне.

Сад само не знамо, мислили он таку независност, којом је Босна усрещена, или онаку, којој краљ Абдала на сусрет пузи, — или какву трећу, још сакрменскију.

(Молимо српске посланике, да са таком и сличном интернелацијом Тису не узнемирују; јер има он доста кнедла од Маџара да гута, па зар још и ми да му досађујемо.)

Ст.

Teremtette — у процепу дете.

Отац. Но, Милоше, како је испао иснит?

Милош. Добио сам дукат.

Отац. А зашто.

Милош. Јер сам добро научио маџарски говорити.

Отац. Па где ти је тај дукат, да га видим.

Милош. Опет су ми га натраг узели.

Отац. А зашто.

Милош. Јер су чули да нисам заборавио српски.

У берби.

Мамурна посматрања.

Дакле обрали смо... Наравно, у колико није филоксера ове несретне године потаманила.

Гњечили су га, пресовали, а оно је то мирно сносило, као многотрпељиви народ неки, али шта би наједанпут од њега? После толиког гњечења, оно ево стало наједанпут да кипи и ври, и за кратко време снага ће његова дотле да дорасте, да нас тресне о земљу и под астал баци.

Хо људи! Зар таку снагу може да развије створење, које смо калуђерским муљалом гњечили и сав сок му исцедили? Та ми смо мислили, да ни мрве снаге не останде у њему; ми смо мислили да смо га савладали, а гле ти њега, та оно се сад тек пени, сада тек бесни и признати морамо, да је јаче од нас — да притиснуто јаче све на више скаче.

Наопако, кад би и народи тако слатки били као слатко грожђе! Тако сладак народ, заиста ни муљати — гњечити — неби смели, јер ће почети врти и беснити.

За то би добро било и с грожђем друкчије поступати: не гњечити га него га оставити на миру. А шта би било с грожђем, кад би га на миру оставили? Осушило би се и почело трунuti. Ха! Па то би и с народом добро било! Он би у трулеж прелазио: неби врио, неби се пенио, неби беснио.

Лепа поука!

Па онда, та берба! Лепе берачице, певају тако ружне песме!

„Ој Германе, Германе!“

А зар и о Герману има лепих песама?

На здравље!

Та о Герману би се пре дало плакати него певати!

Ој бербо, бербо! Зар тако да оберемо?

Ако је то тако весело, као што обично кажу, нека обере Герман!

А ми би плод да саберемо. Али нема сабора!

Ми децу нашу вичемо: Сине, оди! Али где је синод? Нема га. Где је свети синод? Речено је свети синод — све Тисин од!

Све саветују у песми Герману, да не чека да „сване“. Наравна ствар, кад народу сване, онда је зло по Германа. Али Герман кад рашири мантију своју над народом, онда му ни сванути не може. Мантија његова прави густу облачину над нама. Али је мантија продерана, те нас кроз њу лед бије, киша кваси. Мокри смо и истучени.

Зар нема Даљ целе мантије? Да ју није Трефор одно?

Или Стева? Стевина је можда цеља, читавија?

Одите, веселе берачице, певајте што веселије!

Уф, уф! Та ћутите! Зар овогодишња берба не може бити без Германа! Та прескачите ту ватру! Но ко би још Германову ватру прескочио? Морао би у воду пасти, јер је виноград наш до Дунава а Дунав од Пеште долази! Пешта? Та у Пешти је колера. Дакле колеру хоћете ви да нам спевате?

Та дајте карбола амо, да дезинфицирамо Германову еру и колеру! Та околина је пуна бацила. О кад би и ове бациле судбина кудгод бацила!

Кох је добар кувар, али ове калуђерске бациле, не би ни он био у стању дезинфекцијати.

Али народ је бољи кувар, уме и он покадикад да умеси коме изненадног колача.

Бербановић.

Сигуран лек против колере.

Колера се већ појавила и у нашој околини. Свет се узбунио, тражи лека, па то је бар лако. Треба дозвати црну госпођу колеру, да држи смотру над нашим јадним приликама у Угарској, да чита правдања крадца митолошких расправа, да завири у манастирске библиотеке и рачуне, па ако не побегне безобзирце, — ја крив.

Хтео би да рекурира.

Седи доктор код кревета тврдице, који у последњим часовима лежи. Овај беше богат па му тешко да овај бели свет напусти, па ће узданути: Хеј боже што не може и против смрти да се рекурира. Доктор шаљивчина му на то одговори: ко каже да неможе још како може па још без штемпила, ал само — „extra dominium“.

С. Б.

Из мог дневника.

Кад сам ја био управитељ школски, добијем ја при концу године од наше надлежне власти тискан табак у ком на разна питања на школу се односећи треба да се одговори. Ја дам једњом учитељу нека их он испуни; међу осталим питањима беше и једно, дал дотични учитељ на гије шпиритуозним цићима, *vulgo* дал радо није. Мој ти уча (беше нека шаљивчина, а богме ради је и пијуцкао, кад се прилика показала) на то питање следећи „Отвјет“ напише: по потреби. —

С. Б.

○ ○ ○
Учитељ. Даклем, Стево, како се зове онај метал с којим смо се јуче толико бавили и који се тако лепим својствима одликује од других метала?

Стева. (Не зна — ergo ћути).

Други ћаци (дошантавају му). Платина.

Стева (мало наглув). Батина.

○ ○ ○
У крчми „код златне натегаче“ стојало је одавно на вратима велиkim словима написано: ОВДЕ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ ВИНСКА СИРЋЕТА.

Један истински љубиви шаљивчина улчи прилику кад га нико није видио и к томе допиши још ове три речи: И СИРЋЕТСКА ВИНА.

○ ○ ○
А. Шта би ти радио кад би добио на лутрији сто хиљада форината?

Б. Е, баш си шмокљан! Не радим ни овако ништа, — а онда би још мање радио.

Тунино страдање.

Шокац Туна из села У. у Славонији имао је врло дивља два коња и прекрасна нова кола. То је опазио Бачварин Мија, кад је у У. био на вашару. Коњи и кола остали су му на срцу. Даљу је о њима мислио, а ноћу сањао. Кад је дошао кући у своје село X. приповедио је и своме другу и пријатељу Арси о шокачким коњима и колима, те се и Арса дао у бригу, како би дошли до тог шокачког блага.

Све су мислили и мислили, док нису на једно смишли. Једног дана упрегну своје две раге у своја скоро распаднута кола, па се кренуше у Славонију у село У. Пребродили су Дунав, па се упутише управо у село У. Раге су једва кретале ноге, те стигоше пред село У. кад је већ у велико мрак пао. Ту стадоше, па се сиђоше с кола, те Мија и Арса накосе срповима много траве. Простреше мало траве по колима, па онда Арса леже, а Мија осталу траву на баца на Арсу. Мија седе на кола и потера раге, а нико не би рекао, да осим њега има још кога на колима.

Око десет сати ноћу стигоше пред кућу оног Шокца, што је имао дивне коње и прекрасна кола.

Мија закуца на прозор, а у соби је још горела свећа.

„Ко је то?“ запита Туна.

„Ја сам“, одговори Мија, који се с Туном од последњег вашара познавао. „Ето, пошао сам у О. на вашар, па сам се закаснио, а и коњи су ми слаби, те не могу даље. Него те молим, као рођеног брата, да ме примиш на конак, а бог ће ти за то платити.“

„С драге воље, брате и знанче!“ одговори Туна и изиде, да отвори капију. Мија са Тунином помоћу испрегне коње и одведе их у шталу међу своје коње. За тим позвове Туна Мију на вечеру и на чашу вина и да спава с њиме у соби.

„Махни ме себе“, одговори Мија. „Ја бих највoleо, да спавам у штали, јер знаш на свету има свакојаких опаких људи, па ми може нестati ово мало сиротиње, те куд сам пристао ја јадник онда?“

„Ни бриге те није, Мијо!“ тешко га Туна. „Из моје куће не сме вишта фалити. Твоји су коњи у мојој штали сигурнији, него код твоје куће. Хајде ти само у моју собу. Наћиће се тамо нешто шунке и сув меса, па ћemo уз бокал два рујна вина рећи коју пријатељску.“

Мија није имао куд, него се одазове Тунином позиву. Лепо су вечерали и за тим до у неко доба ноћи пили и разговарали су. После легоше и заспаše као поклани. Међу тим се Арса извикао испод траве, па кад виде, да се у соби угасила свећа и кад је чуо Мијино и Тунино хркање, а он изведе из штale Тунина два дивна зеленка, упреге их у Мијина стара кола, обмота точкове и коњске колите крпама, да не би правили ларму, лагано отвори капију, па терај пут Дунава и села X. Из Туниног села скину је крпе са точкова и коњских ногу, те терај најљућим камом, да би га зора нашла на бачкој страни.

Кад је свануло, први је устао Туна, да памири коње, али кад је ушао у шталу, имао је шта и видети: његових коња ни од корова. Неко их је синоћ извео из штale, упрегао у Мијина кола и бог те пита куда отерао. Мија је међу тим још дубоким сном спавао. Туни је жао било својих дивних коња, али још већма му жао беше Мијиних кола. Шта ће му рећи сад пријатељ, кад види, да су му кола нестале? Сиромах Туна да пропадне сад у земљу од туге и јада. Пребацивао је себи, што није дао Мији, да спава у штали. Сад би имао он и своје коње и Мија своја кола, јер да је Мија спавао у штали, онда лопов не би могао извести коње, а да Мија не чује и крађу не спречи.

Но сад је све доцне било. Туна пробуди Мију и саопшти му тужну вест, да су непознати лопови укради његове коње и Мијина кола. Мија готово да се заплаче од жалости. Рече, да је сад убијен човек, али га Туна утеши тим, што му даде на поклон своја нова кола. Рече му: „Ја сам крив, што те нисам пустио, да спаваш у штали. За то треба ја сам да штету сносим. Ево ти моја нова кола, па нека су ти богом проста. Тува неће ником штете да нанесе.“

Мија се дуго узтезао, да прими поклон, али кад је Туна све већма наваљивао, Мија попусти и упрегне

своје раге у нова кола, па хайд прво на вашар у О.,
гд нит је што купио нит што продао, а за тим оде
нратаг у своје село.

И тако су Мија и Арса дошли до нових кола
и дивних коња, а кукаван Туна љуто је настрадао.

Милисав.

Допис из Вуковара.

Неко „путујче“ друштво давало је у Вуковару шаљиви комад: „Шаран“; разуме се, да се публика сва грохотом смејала, али код призора, где жена од мужа прима „шарана“, такав се гласан смеј зачуо из једне клуне, да се сва публика окренула и у још већи смеј ударила, гледајући једнога чику, који је као изван себе рукама махао и на сав глас: ха! ха! ха! ха! дерасе, да се све орило, а сузе му од смеја све зврцају низ лице! Тек кад „шарана“ нестаде, стиша се он мало, али чим реч опет на „шарана“ дође, а он опет у громогласно: х! ха! ха! ха! . . .

Разуме се, да су га многи нитали, шта му се то тако јако дошло, а он тек само развуче уста, па ће онако поучавајући рећи: Ама, како се не би смејао, кад видим, да толики народ још не познаје „шарана“! — Овамо дрека и вика на „шарана“, — ха! ха! ха! и није „шаран“, него — — првениерка!!! (Режисер је дабогме изгледало свеједно, или купио „шарана“ или „првениерку“, али Вуковарци знају разлику из међу ове две врсте.)

Молимо „Стармалог“, ако познаје Змаја, да изради у њега, нека одобри „путујчи“ друштвима, да могу „шарана“ по потреби и према околностима и прекрстити и у „првениерку“ и у „кесегу“.

Др. Казбулбук.

На матуритету.

Професор. Која река тече кроз Мадрит?

Ђак. (Прибраши у мислима све реке, којима је имена знао, изабра и рече:) Падан.

Професор. Што нисте рекли: падам, онда би бар испито погодили.

Из гимназије.

Професор Н. имао је пасију (баш као оно Фридрих велики) да поставља капшто врло егзотична питања. Једаред изазове на таблу Миту Бранића, и рече му да напише нулу.

Мита (узме кредит и напише нулу).

Професор. Добро, врло добро. То је пула. То је пушта. А може ли бити што мање од тога?

Мита. Може.

Професор (удари у смеј).

Мита. Молим, господине, немојте се смејати. Ја што кажем, то могу и доказати.

Професор. Е, то је шта друго. Де, даклем да видим!

Мита. (Напишеш још мању пулу.) Зар то није мање?

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. школ. ново издање	16	н.
Упутство уз буквар за основне школе	10	"
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16	"
Читанка за други разред српске осн. школе	24	"
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28	"
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34	"
Читанка за први и други разред низких занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90	"
Рачунски примери за уч. 3.-јег разред. осн. школ.	8	"
" " 4.-ог "	8	"
" " 5.-ог "	10	"
" " 6.-ог "	8	"
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80	"
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80	"
Наука из светог писма (за писање и на изустучење) у основној школи	— — —	10 н.
Изл Часословка оупражненіј въ чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленію въ нар. очилицахъ	9 н.	
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање	— — 30	"
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат	— — — 16	"
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама	— — 25	"
Један пут један — таблица на тврдој артији	— 2	"
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I. 60		,
" " II. 60		,
Велика каталасија . . . . . 1. —		,
Мала каталасија 20		в.
Ђимнастичке игре са slikама. Део I. 1. —		,
Одабране народне песме за учење на изуст у спр. основним школама друго издање	10	"
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. школ.	10	"
Наставни план за спр. нар. учитеље	20	"
Нове метарске мере 10		,
Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписаној накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски радат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.		
Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.		

ОГЛАСИ.

доноси у своме седамнајстом броју за год. 1886. овај садржај. 1. Позориште у старом Риму, (са сликом.) 2. Из живота једног шегрта, од браћа Јове. 3. Два наследника. (С маџарског.) Превео уз припомоћ чика Јовину Јов. Манојловић. 4. Још неколико Ана-грама. Саставио Абу Каземовић. 5. Кип и животиње. (Басна по Лафонтену.) Од Љ. Лотића. 6. Јелачићев трг у Загребу, (са сликом). 7. Смокве, (са сликом). 8. Будимо пажљиви, приповеда Милан Влад. Ђорђевића. 9. Ево браћа! песма (са сликом). 10. О свирци. (Друго писмо сеји Аћелији,) од браћа Љубише. 11. Сврака, песма по маџарском од Јов. Манојловића. 12. Даштања. 13. Решења даштања. 14. Новије књиге и музикалије.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wier. IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

Усавршених ШИВАЋИХ МАШИНА

најновијег Сингер-система са двоструким швом, са најновијим моталом за конак, машинским укупним прибором, елегантним по-клопцем из ораховине, мозаиком урешеним столом и са гаранцијом од 6 год. шаљем са бесплатним паковањем са подuzeћем (per Nachnahme) за 35 фор. ил 78 дин.

Машине су са свог најновијег механизма и са своје строге солидне и истрајне конструкције до сад ненадмашене, и могу се сваком пошт. потребачу савесно и најтоплије препоручити.

Налози се обављају за готов новац ил пошто се капара од 10 фор. ил 2 дук. поштом уручи, које вала слати са читком адресом на фабричара:

2—10

J. KARNER, representant: A. Radulowits
Wien, VII., Zieglergasse Nr. 42.

Трговачка кућа **Бернхарда Тихо у Брину, Krautmarkt**
за извоз,
шиље са платом у наточ:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ

чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине.

3 фор.

НИГЕР-ЛОДЕН

за зиму,
најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко.

10 метара 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ

полак вуна,
у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине.

10 метара 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС

60 цм. широк.
10 метара 3 ф. 40 н.

КАШМИР

полак вуна
100 цм. широк.

10 метара 4 фор.

ЦРНИЙ

ТЕРНО

100 цм. широк, који је пре коштао 60 новч. дајем док га траје

10 метара 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине
красни десени
за прање, у комадима од
10—11 метара, 60 цм.
широки, за целу хаљину

3 ф. 50 н.

Валерија-Фланел

полак вунा,
најновији десени по моди,
најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широко.

10 метара 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО

1 кмд 4/4 широко 4 фор.
1 кмд 5/4 широко 5 фор.

КИНГ-ТКАНИНА

боља него платно од пре-
ће, 1 к. 30 рифи потпун
5 фор. 80 новч.

ОКСФОРД

за прање, најбоље ка-
квиће, 1 к. 29 р. потпун
4 фор. 50 новч.

КОНОФАС

1 к. љубичasti 4 ф. 80 н.
1 к. црвен . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса
састојећа се из 2 крев.

и 1 асталског застирача
4 фор. 50 новч.

1 гарнитура од јуте
2 крев. и 1 аст. застирач
3 фор. 50 новч.

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА
ЗА ОДЕЛО.

Палмерстон, харлајн, мандарин, за зимске капуте и оргтаче, као и тифл, лоден, перувијан, доскин, у комадима за цело одело и капуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ
плетених марама за главу
у свима бојама, 1 комад
величине 6/4 1 ф. 70 н.

Тельови за госпе и јакне за женске
1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за оргтање
за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама,
као и десиниратих, пре беше цена 4 фор. 50 новч.,
а сад је будзашто т. ј.

2 форинта. (3—20)

Препродајци добивају 5% рабата.

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.